

Κεραμικά και Γυαλί

Δρ Ουρανία Τσιούλου

<http://en.wikipedia.org>

<http://en.wikipedia.org>

Κεραμικά

Κεραμικά: ανόργανο, μη μεταλλικό στερεό που παρασκευάζεται με τη δράση της θερμότητας και την επακόλουθη ψύξη

<http://en.wikipedia.org/wiki/Brick>

<http://en.wikipedia.org/wiki/Brick>

Ιδιότητες

- Υψηλό σημείο τήξης
- Υψηλό μέτρο ελαστικότητας & αντοχή σε θλίψη
- Χαμηλή αντοχή σε εφελκυσμό
- Αντοχή στη φωτιά
- Χαμηλή θερμική και ηλεκτρική αγωγιμότητα
- Εύθραστος
- Χαμηλή αντοχή στην κόπωση

Κατηγορίες

Παραδοσιακά

κατασκευασμένο από φυσικά υλικά, όπως χαλαζιαική άμμο ή ορυκτά αργίλου

➤ Δομικά Προϊόντα Αργίλου

Τούβλα

Σωλήνες

Πλακάκια δαπέδου και στέγης

➤ Γυαλί

➤ Τσιμέντο

Προχωρημένα

κατασκευασμένο από ανόργανες ενώσεις υψηλής καθαρότητας μέσω μιας σειράς εξειδικευμένων διαδικασιών παραγωγής

Προηγμένα Κεραμικά

Εφαρμογές

- Ιατρική: βιοκεραμική, οδοντιατρική...
- Τηλεπικοινωνίες: οπτικές ίνες, μικρόφωνα...
- Αυτοκινητοβιομηχανία: καταλύτες...
- Αεροδιαστημική: Κεραμικές επικαλύψεις, παράθυρα, αντοχή σε υψηλές θερμοκρασίες, μπαταρίες ...
- Ηλεκτρονικά: Μονωτές, πυκνωτές, υπεραγωγοί, ηλεκτρονικά εξαρτήματα ...

Παραδοσιακά κεραμικά

Πρώτες ύλες:

Άργιλος

(Ενυδρες αργιλοπυριτικές ενώσεις με βασικό συστατικό τον καολινίτη)

Άστριος

[Αργιλοπυριτικά άλατα νατρίου (Na), ασβεστίου (Ca) ή καλίου (K)]

Τσακμακόπετρα

(Χαλαζιακή άμμος)

Πρόσθετα

(Σόδα, φθορίτης, διοξείδιο του τιτανίου, ασβέστης, καρβίδιο, χρώματα ...)

Παραδοσιακά κεραμικά

Παραγωγή:

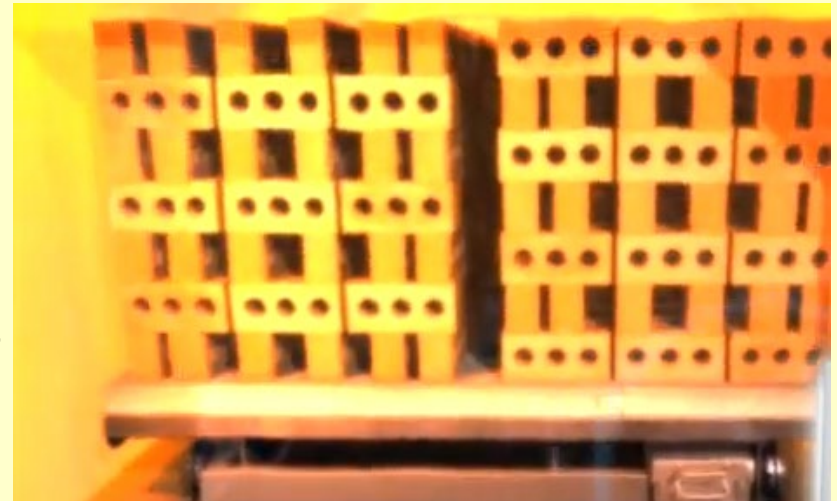

Ξήρανση

- **~100 °C** Αφαιρέστε το ελεύθερο νερό

Όπτηση

- **~350 °C** Αφυδάτωση: το χημικά συνδυασμένο νερό απομακρύνεται
- **~900 °C** Οξείδωση: αφαίρεση οργανικής ύλης (π.χ. άνθρακας, θειικά άλατα κ.λπ.)
- **>900 °C** Επαλήθευση
- Δίνει σκληρό, πυκνό, ανθεκτικό
- Χαρακτηριστικά

Τούβλα

Κοινά τούβλα

Γενικές εργασίες τούβλων

<http://www.mjtimber.co.uk>

➤ Τούβλα πρόσοψης

Ελιυστική εμφάνιση στο χρώμα και την υφή τους

<http://www.claybricks.com>

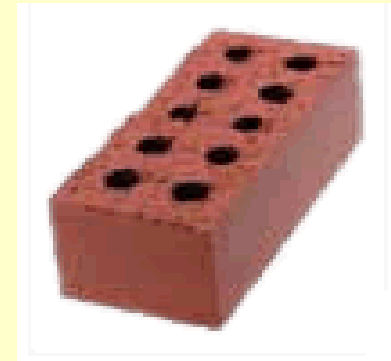
Τούβλα

➤ Μηχανικά τούβλα

- Καίγεται σε εξαιρετικά υψηλές θερμοκρασίες
- Πετυχαίνει καθορισμένα όρια αντοχής και απορρόφησης νερού.

➤ High compressive strength

➤ Low water absorption properties.

<http://www.middlesextimber.co.uk/>

Χρησιμοποιείται σε έργα πολιτικού μηχανικού που απαιτούν: υψηλή φέρουσα ικανότητα, καλή αντοχή στην υγρασία (στεγανοποίηση) και γαοακτηριστικά αντοχής στα γημικά

<http://www.claybricks.com/>

Τούβλα

BS 3921

Engineering Bricks

Class	Compressive strength (MPa)	Water absorption (% by mass)
Engineering A	≥ 125	≤ 4.5
Engineering B	≥ 75	≤ 7.0

Απορρόφηση νερού (A)
(% by mass)

$$A = 100 * \frac{(\text{wet mass} - \text{dry mass})}{\text{dry mass}}$$

Τούβλα

Μέτρο ελαστικότητας(E) $\sim 10-40$ GPa

Χαμηλή αντοχή σε εφελκυσμό $\sim 10-30\%$ of
compressive strength

Πυκνότητα $\sim 2200 - 2300$ kg/m³

<http://nixpixmix.blogspot.co.uk/>

Γυαλί

<http://en.wikipedia.org>

Γυαλί

Κεντρικό εμπορικό κέντρο της Μελβούρνης

- 20 ορόφους,
- ζυγίζει 490 τόνους

<http://nixpixmix.blogspot.co.uk/>

<http://en.wikipedia.org>

Το Γυαλί είναι ένα άμορφο (μη κρυσταλλικό) στερεό υλικό. Τα γυαλιά είναι συνήθως εύθραυστα και οπτικά διαφανή.

<http://en.wikipedia.org/wiki/>

Πρώτες ύλες:

- **Χαλαζιακή άμμος**(Should be of high purity with iron oxides content < 0.01% (for colourless glass production))
- **Σόδα (Na_2CO_3)**
When melting gives Na_2O
- **Ασβεστόλιθος ή δολομίτης (CaCO_3 , $\text{CaCO}_3 \cdot \text{MgCO}_3$)**
- **Αργιλοπυριτικά**(of Na or K that disintegrating give Na_2O , K_2O , Al_2O_3 , SiO_2)
- **Borax ($\text{Na}_2\text{B}_4\text{O}_7$) or boric acid (H_3BO_3)**
- **Ανακυκλωμένο γυαλί**

Τύποι γυαλιού (διαφορετικές πρώτες ύλες)

➤ Borosilicate γυαλί:

80% πυριτική άμμος και 12% borax

Συνήθως χρησιμοποιείται στο εργαστήριο για σωλήνες και ποτήρια.

-Υψηλή αντοχή στη θερμότητα.

<http://glassmuseum.moc.gov.tw/>

<http://www.brupaks.com/>

➤ Κρυσταλλικό γυαλί:

55% πυριτική άμμος, 30% οξείδιο του μολύβδου και 15% ανθρακικό κάλιο.

Ονομάζεται κρυσταλλικό γυαλί επειδή έχει την ίδια διαφάνεια και λάμψη με το κρύσταλλο.

- το βάρος είναι σχετικά βαρύ
- πιο εύκολο να κοπεί και να γυαλιστεί.
- πιο εύκολο να γρατσουνιστούν και πρέπει να το χειριστείτε προσεκτικά

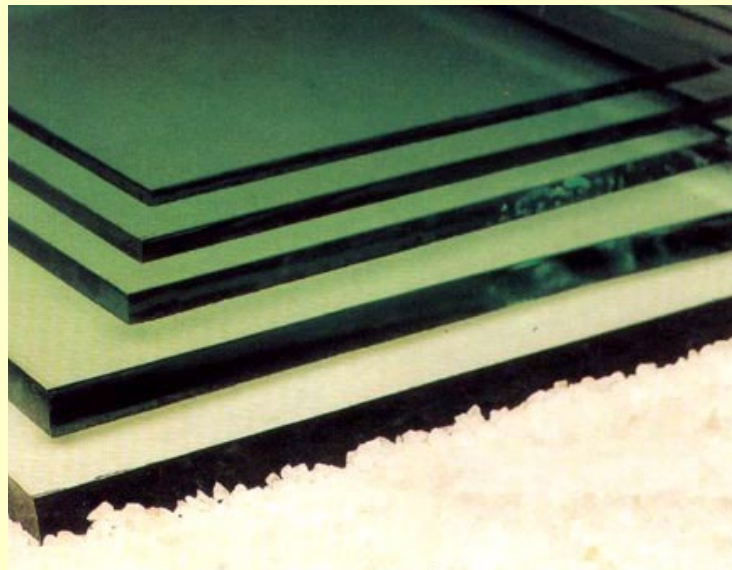

Zhuhan Guan Mao Ceramics & Glass Co., Ltd.

➤ **Γυαλί με ανθρακικό ασβέστη:**

73%~ 77% πυριτικής άμμου, 16 τοις εκατό ~ 18% ανθρακικού νατρίου, δολομίτης ασβέστη κ.λπ.

Συνήθως το φύλλο γυαλιού και τα γυάλινα σκεύη είναι κατασκευασμένα από γυαλί νατρίου

http://www.materialproject.org/wiki/Float_glass

http://en.wikipedia.org/wiki/Soda-lime_glass

<http://glassmuseum.moc.gov.tw/>

Τρεις βασικοί τύποι γυαλιού με βάση τον τρόπο παρασκευής :

- Απλό επίπεδο γυαλί
- Γυαλί με υφή, σχέδια και σύρμα
- Πολυστρωματικό γυαλί

Κύρια βήματα παραγωγής γυαλιού

Πρώτες ύλες

Mix

Melting

~1500°C

<http://www.gem-projects.be>

Forming

Coating

Ψειάστε λεπτές
στρώσεις
Προστατευτικό
υλικό

Annealing

Cutting

Final check

Γυαλί που ψύχεται με
ελεγχόμενο τρόπο

Τρεις βασικοί τύποι γυαλιού με βάση τον τρόπο παρασκευής:

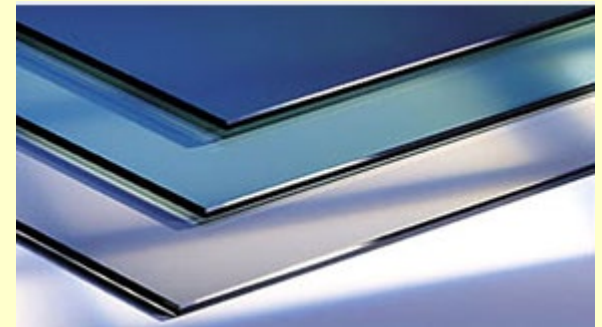
- **Απλό επίπεδο γυαλί (floating):** Είναι κατασκευασμένο από αιωρούμενο λιωμένο γυαλί σε στρώμα λιωμένου κασσίτερου

Αυτή η μέθοδος δίνει ομοιόμορφο πάχος και πολύ επίπεδη επιφάνεια.

Τα μοντέρνα παράθυρα είναι κατασκευασμένα από γυαλί επίπλευσης

VIDEO

<http://www.youtube.com/watch?v=JJcHMmkjlA4&feature=related>

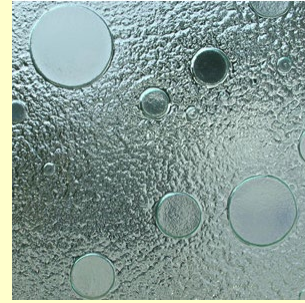
<http://www.ancaluglass.com/>

Τρεις βασικοί τύποι γυαλιού με βάση τον τρόπο παρασκευής :

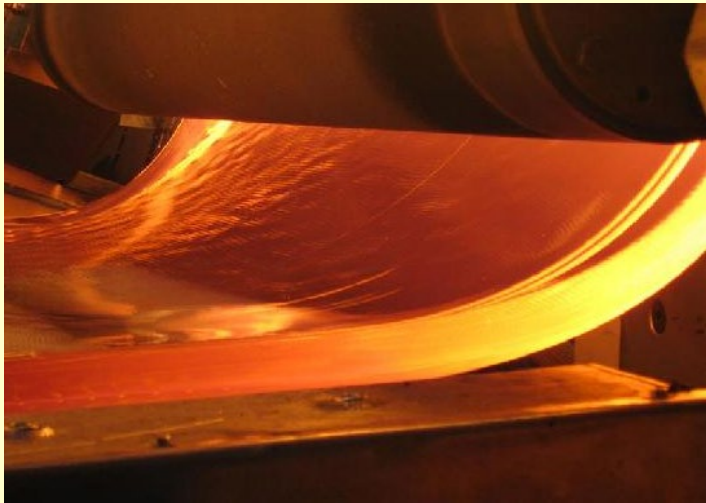
➤ Γυαλί με υφή και σχέδια

Η διαδικασία έλασης γυαλιού χρησιμοποιείται για την κατασκευή αυτών των τύπων.

Το γυαλί σχεδιάζεται σε οριζόντια κορδέλα σε κυλίνδρους.

<http://www.hotglassdesign.co.uk/>

<http://www.us.schott.com/>

<http://www.toplineglazing.co.uk/page10.html>

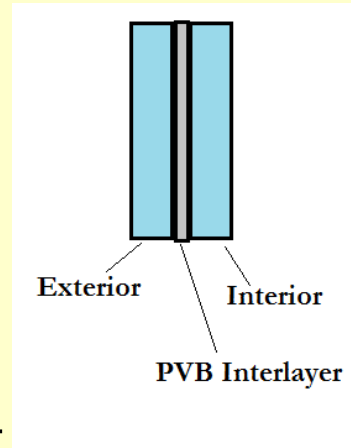
<http://www.youtube.com/watch?v=tDyeiePorto&feature=related>

VIDEO

<http://www.claisse.info/> - Prof. Peter Claisse

➤ Πολυστρωματικό γυαλί (laminated)

Το πολυστρωματικό γυαλί είναι δύο ή περισσότερα κομμάτια γυαλιού μόνιμα συνδεδεμένα μεταξύ τους με ένα ή περισσότερα πλαστικά ενδιάμεσα στρώματα (PVB) χρησιμοποιώντας θερμότητα και πίεση

➤ Μειωμένος κίνδυνος τραυματισμού σε περίπτωση

θραύσης- Τα θραύσματα τείνουν να προσκολλώνται στο πλαστικό στρώμα και παραμένουν σε μεγάλο βαθμό άθικτα

"Γυαλί ασφαλείας" - πληροί τις απαιτήσεις των διαφόρων οργανισμών κώδικα που θέτουν πρότυπα ασφαλείας.

<https://www.youtube.com/watch?v=VTKLjtcbnn4> **VIDEO**

<http://www.youtube.com/watch?v=taupDsYcnms&feature=related>

Τύποι γυαλιού (διαφορετική θερμοκή επεξεργασία)

- Κανονικό γυαλί (annealed)
- Θερμικά ενισχυμένο γυαλί
- Πλήρως σκληρωμένο γυαλί (Fully tempered)

➤ Κανονικό (annealed) γυαλί

Το γυαλί επίπλευσης (φλοατινγ) (ονομάζεται επίσης «επίπεδο» γυαλί) που δεν έχει ενισχυθεί ή σκληρυνθεί με θερμότητα είναι ανοπτηση γυαλιού.

-Ελεγχόμενη ψύξη για την αποφυγή υπολειπόμενης τάσης στο γυαλί

- Το ανοπτημένο (annealed) γυαλί μπορεί να κοπεί, να κατεργαστεί, να τρυπηθεί, να κοπεί και να γυαλιστεί.

http://www.elit-m.com/Rezanje%20stakla_c_4_a_42.htm?language=2

➤ **Θερμικά ενισχυμένο γυαλί**

Θερμική επεξεργασία κατά την οποία έχουν θερμανθεί σε περίπου (600°C) και στη συνέχεια ψύχονται με ελεγχόμενο τρόπο χρησιμοποιώντας πίδακες αέρα.

Η επιφάνεια είναι ανθεκτική σε μηχανικές και θερμικές καταπονήσεις. Σε του γυαλιού στη συνέχεια κλειδώνεται σε κατάσταση συμπίεσης, καθιστώντας το πιο

➤ **Δύο φορές πιο ισχυρό από το ανοπτημένο γυαλί**

➤ όταν σπάσει χωρίζεται σε μεγάλα αιχμηρά κομμάτια όπως γυαλί επίπλευσης- **Δεν θεωρείται γυαλί ασφαλείας.**

Πλήρως σκληρυμένο γυαλί

Το πλήρως σκληρυμένο και το θερμικά ενισχυμένο γυαλί έχουν την ίδια διαδικασία θερμικής επεξεργασίας

➤ Η μόνη διαφορά είναι στη μέθοδο σβέσης – ταχείας ψύξης

(πιο γρήγορα από ό,τι είναι για ενισχυμένη θερμότητα)

➤ Το πλήρως σκληρυμένο γυαλί είναι περίπου τέσσερις φορές ισχυρότερο από το ανοπτημένο γυαλί

➤ Όταν σπάσει αποσυντίθεται σε μικρά αμβλύ κομμάτια γεγονός που μειώνει σημαντικά τις πιθανότητες τραυματισμών (ασφάλεια)

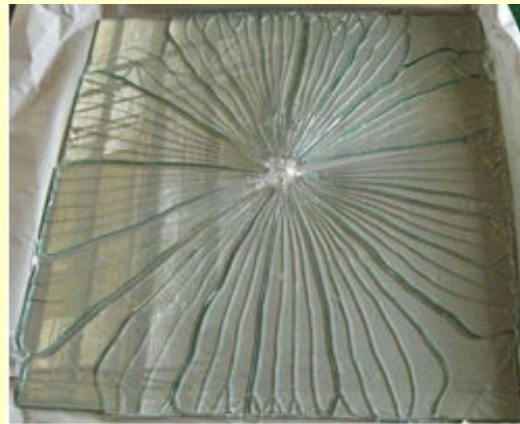
Κανονικό (Annealed) Γυαλί

<http://www.rabglass.com/GlassReplacement.htm>

Θερμικά ενισχυμένο γυαλί

- Θερμαίνεται (600°C), και στη συνέχεια ψύχεται με ελεγχόμενο τρόπο χρησιμοποιώντας πίδακες αέρα

http://www.menghengglass.com.sg/metrolite_heattreated.html

➤ Δύο φορές πιο δυνατό από το κανονικό γυαλί

Πλήρως σκληρωμένο γυαλί

Η ίδια διαδικασία θερμικής επεξεργασίας με θερμικά ενισχυμένο γυαλί.

- Η μόνη διαφορά είναι στη μέθοδο σβέσης

http://www.menghengglass.com.sg/metrolite_heattreated.html

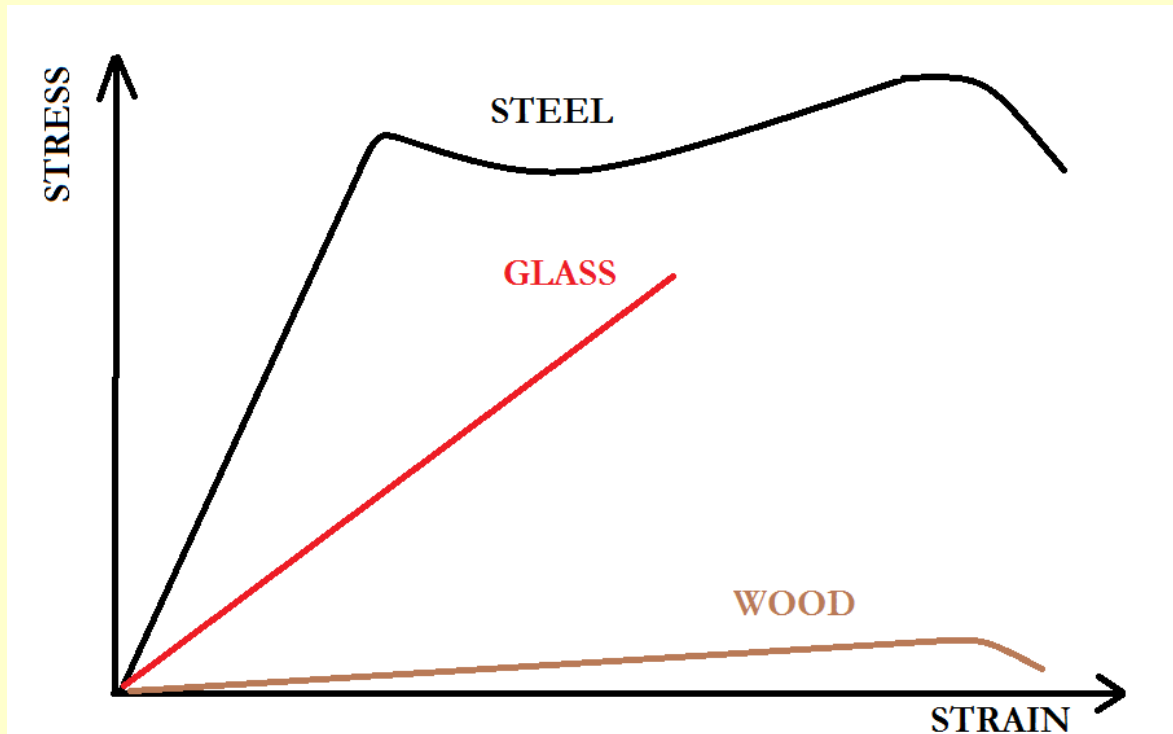
➤ Τέσσερις φορές πιο δυνατό από το κανονικό γυαλί

Τύπος γυαλιού	Soda Lime
Συντελεστής θερμικής διαστολής(α) /C	86×10^{-7}
Μέτρο ελαστικότητας(Young's modulus) (E)	70 GPa
Λόγος Poisson	0.22
Πυκνότητα	2440 kg/m ³

➤ **Αντοχή σε θλίψη εξαιρετικά υψηλή: 1000 MPa**

➤ **Αντοχή σε εφελκυσμό: 19-77 MPa** (depending on the treatment)

Εφελκυσμός

(Loughran)

ΚΑΙ ΤΑ ΔΥΟ ΤΟΥΒΛΑ (Κεραμικά) ΚΑΙ ΓΥΑΛΙ
ΨΑΘΥΡΑ ΥΛΙΚΑ